

П Р А В И Л А

за ползване на пасища, мери и ливади на територията на Община Първомай за стопанската 2024/2025 година

I. Общи разпоредби

Настоящите правила са разработени на основание чл.37о, ал.2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ЗСПЗЗ) и с тях се определят задълженията на общината и ползвателите на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд (ОПФ) на Община Първомай.

Чл.1. Площите, заети с пасища, мери и ливади, се предоставят на собственици или ползватели на животновъдни обекти с пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ, съобразно броя и вида на регистрираните животни, по цена, определена по пазарен механизъм.

Пасищата, мерите и ливадите се разпределят между правоимащите, които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище, съобразно броя и вида на регистрираните пасищни селскостопански животни, в зависимост от притежаваните или ползвани на правно основание пасища, мери и ливади, но не повече от 15 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и/или до 30 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, които отглеждат говеда с предназначение за производство на месо и животни от местни (автохтонни) породи, се разпределят до 20 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и до 40 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, отглеждащи говеда за мляко или месо, овце и/или кози, одобрени за подпомагане по дейностите от подмерки "Плащания за преминаване към биологично земеделие" и "Плащания за поддържане на биологично земеделие", включени в направление биологично животновъдство, се разпределят имоти до 0,15 животинска единица на хектар, независимо от категорията на имотите.

Чл.2. Предоставените пасища, мери и ливади за индивидуално ползване на собственици или ползватели на животновъдни обекти с пасищни селскостопански животни могат да се ползват за построяване на навеси, съгласно изискванията на Наредба № 19 от 25.10.2012 г. за строителство в земеделските земи без промяна на предназначението им и Закона за опазване на земеделските земи (ЗОЗЗ).

II. Задължения на Общината и кметствата:

Чл.3. Да осигури безпрепятствено ползване на предоставените пасища, мери и ливади от местното население за пашуване на притежаваните от тях животни, като сформирването на стадата е на доброволен принцип.

Чл.4. Да информира ползвателите на пасища, мери и ливади при настъпване на промени в нормативните документи, касаещи условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние.

Чл.5. /1/ По решение на местното население в кметствата по населени места може да се изготвят експлоатационни планове за паша на отделните стада и групи животни, за което да се информират пастирите, както на индивидуалните така и на колективните стада.

/2/ Кметовете по населени места определят безопасни маршрути за безпрепятствено преминаване до общинските пасища за придвижване на стада, задължително с придружаващи лица /пастири/, като приоритетно се ползват съществуващите прокари, горски и полски пътища.

Чл.6. Допуска се отделяне на части от големи имоти с пасища и мери за индивидуална паша на животните на отделни крупни фермери, но не може да се ограничи достъпа на животните до местата за водопой.

III. Перспективен експлоатационен план за паша:

Дългосрочното опазване на пасищата на територията на Община Първомай е съобразено с утвърдените със Заповед РД 09-122/23.02.2015 г. на Министъра на Земеделието и храните „Национални стандарти за добро земеделско и екологично състояние на земята”.

Цели на плана:

Опазване на биологичното разнообразие с цел преобръщане на негативните промени, причинени от несъобразена с възможностите на природата паша, от изоставяне на пасищата и използване на земите за други цели.

Установяване на контакти и взаимодействие на ниво населено място със земеделските стопани, с цел постигане на максимална ефективност при използване на пасищата, на възможен екологичен ефект и икономически растеж на района.

При разпределяне на пасищата да се отдаде приоритет на земеделските стопани, отглеждащи животни с цел стабилизиране на икономическото им състояние и утвърждаване на животновъдството като фактор за развитие на населеното място.

IV. Пасищата, предназначени предимно за косене:

Косенето в пасищата да се извършва, като се спазват Националните стандарти, утвърдени със заповед на Министъра на земеделието и храните за добро екологично и земеделско състояние.

Косенето да се извършва ръчно или с ръчни косачки за бавно косене, като се започва от средата към периферията.

Да не се извършва коситба в размножителния период на птиците.

V. Прокарите за селскостопански животни до местата за паша и водопоите:

За прокари за отвеждането на селскостопански животни до местата за паша и водопои да се ползват съществуващите прокари, горски и полски пътища. Ако няма в близост такива, да се определят с писмено споразумение между наемателите на пасища и кметът на съответното кметство.

VI. Ред за предоставяне на общинските пасища, мери и ливади

В разпределението на мери, пасища и ливади за индивидуално ползване участват само заявители, които нямат непогасени задължения към Община Първомай, ОД на ДФЗ, НАП и ОД „Земеделие” Пловдив.

Площите се предоставят на земеделски стопани за пасищно отглеждане на селскостопански животни, съобразно полагаемата се площ, определена в чл. 37и, ал. 4 и ал. 7 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ЗСПЗЗ).

Мерите, пасищата и ливадите за общо ползване се ползват безвъзмездно от земеделски стопани, отглеждащи пасищни животни.

Пасищата, мерите и ливадите от общинския поземлен фонд се отдават под наем без търг или конкурс на собственици или ползватели на животновъдни обекти с пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната система на БАБХ, съобразно броя и вида на регистрираните животни, по цени, определени по пазарен механизъм. **Срокът на договора е за 6 /шест/ стопански години.** Наемната цена по договора се заплаща както следва: при подписване на договора за първата стопанска година, а останалите - ежегодно в началото на всяка стопанска година.

Решението на Общински съвет и списъците на имотите за индивидуално ползване, подробно описани по землища, номера, начин на трайно ползване и категории, се обявяват в общината, кметствата и се публикуват на интернет страницата на общината **в срок до 1 март 2024 година.**

Лицата подават заявление по образец до кмета на общината **в срок до 10 март 2024 година.**

Разпределението на пасищата, мерите и ливадите от общинския поземлен фонд се извършва от комисия, назначена от кмета на общината, в състав от трима до петима редовни членове, един от които – правоспособен юрист, и двама резервни членове. Член на комисията не може да бъде лице, което е свързано лице по смисъла на Търговския закон с участник в процедурата или с членове на неговите управителни или контролни органи, за което се представя декларация на председателя на комисията. Решенията на комисията се вземат с мнозинство от броя на членовете ѝ.

Комисията разпределя пасищата, мерите и ливадите на правоимащите лица, които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище съобразно реда и условията на чл.37и, ал.4 ЗСПЗЗ. При разпределението предимство имат кандидати, които до датата на разпределението са ползвали съответните имоти по договори с изтекъл срок. Останалите неразпределени имоти се разпределят по възходящ ред, като се започва от лицата, които притежават най-малко животински единици. Комисията съставя протокол за окончателното разпределение на имотите при наличие на необходимите площи *в срок до 1 май.*

Протоколът се обявява в кметството и се публикува на интернет страницата на общината и може да се обжалва по отношение на площта на разпределените имоти в 14-дневен срок пред районния съд. Обжалването не спира изпълнението на протокола, освен ако съдът разпорежи друго.

При недостиг на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд в землището, в което е регистриран животновъдният обект, към разпределените имоти се извършва допълнително разпределение в съседни землища, които може да се намират и на територията на съседна община или област – при наличие на свободни площи. В случаите, когато допълнителното разпределение на площи се извършва в съседно землище, намиращо се на територията на друга община, разпределението се извършва от общинската комисия по местонахождението на имотите, на която служебно се изпращат копия от документите на заявителя с данни от протокола за разпределената му площ. Този ред се прилага до изчерпване на имотите от общинския поземлен фонд или до достигане на определената норма, като разпределението се извършва последователно в съседно землище на територията на същата община, на друга съседна община в същата област или на съседна община в друга област. За разпределените имоти съответните комисии съставят протоколи *в срок до 1 юни*, които са окончателни само при наличие на необходимата за всяко правоимащо лице площ и могат да се обжалват по отношение на площта на разпределените имоти в 14-дневен срок пред районния съд. Обжалването не спира изпълнението на протокола, освен ако съдът постанови друго.

При недостиг на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд в съответното или в съседни землища, правоимащото лице подава заявление *в срок до 10 юни* до общинската комисия, която предоставя служебно на министъра на земеделието, храните и горите или на оправомощено от него лице двата протокола, копие от заявлението за допълнително разпределение на имоти от държавния поземлен фонд.

Директорът на областната дирекция "Земеделие" назначава комисия, в състава на която се включват представители на общинските служби по земеделие и на областната дирекция "Земеделие". Комисията се състои от трима до петима редовни членове, един от които – правоспособен юрист, и двама резервни членове. Член на комисията не може да бъде лице, което е свързано лице по смисъла на Търговския закон с участник в процедурата или с членове на неговите управителни или контролни органи, за което се представя декларация на председателя на комисията. Решенията на комисията се вземат с мнозинство от броя на членовете ѝ.

Тази комисия разпределя допълнително необходимата за всеки кандидат площ, съобразно данните от предоставените протоколи - в съответното и/или съседни землища, като разпределението се извършва последователно в съседно землище на територията на същата община, на друга съседна община в същата област или на съседна община в друга област. В случаите, когато разпределението на площите се извършва в съседно землище, намиращо се на територията на друга област, разпределението се извършва от съответната комисия по местонахождението на имотите, на която служебно се изпращат копия от документите на заявителя с данни от протоколите за разпределената му площ. За разпределените имоти съответните комисии съставят окончателни протоколи *в срок до 1 юли*, които се обявяват в кметството и в сградата на общинската служба по земеделие, публикуват се на интернет страницата на общината и на съответната областна дирекция "Земеделие" и могат да се обжалват по отношение площта на разпределените имоти в 14-дневен срок пред районния съд. Обжалването не спира изпълнението на протокола, освен ако съдът постанови друго.

Кметът на общината, съответно директорът на областната дирекция "Земеделие", сключва договори за наем за имотите от общинския или държавния поземлен фонд или за части от тях въз основа на протоколите на комисиите и след заплащане на наемната или арендната цена, определена по пазарен механизъм. Договорите се сключват по реда и при условията на чл.37и, ал.12 ЗСПЗЗ.

Договорите за наем или аренда по чл.100, ал.9 от Правилника за прилагане на ЗСПЗЗ могат да се прекратяват или изменят преди изтичането на срока – по искане на ползвателя; преди изтичането на срока – при промяна на условията по чл. 37и, ал. 4 ЗСПЗЗ, освен в случаите на настъпили форсмажорни обстоятелства.

След разпределението на площите останалите свободни пасища, мери и ливади от държавния и общинския поземлен фонд се обявяват на търг, на който могат да участват само собственици на регистрирани пасищни селскостопански животни, като чрез търга могат да се наемат допълнителни площи, независимо от площите, които са им разпределени по определената норма.

В случай че са останали ненаети чрез разпределението и търга за животновъди пасища, мери и ливади от държавния и общинския поземлен фонд, те могат да се отдават на търг освен на собственици на пасищни селскостопански животни, но и на лица, които поемат задължение да ги поддържат съгласно Приложение II на Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета (ОВ, L 347, 20.12.2013 г.), съответно критериите, посочени в Наредба № 2 от 2015 г. за критериите за допустимост на земеделските площи за подпомагане по схеми и мерки за плащане на площ (ДВ, бр. 15 от 2015 г.).

Търговете за имотите от общинския поземлен фонд се провеждат по реда на Закона за общинската собственост. Въз основа на търгове се сключват едногодишни договори за следващата стопанска година.

VII. Задължения на ползвателите:

Чл.7. Ползването на пасищата, мерите и ливадите, включва следните начини за въздействие върху тяхното общо състояние, касаещо продуктивността, качеството и ботаническият състав на тревостоя:

- Режим на ползване;
- Почистване;
- Борба с плевелите;
- Торене;
- Посяване;
- Регулиране на водния режим.

Чл.8. *Задължения на ползвателите на пасища, мери и ливади, относно осигуряване и стриктно спазване на технологични и организационни мероприятия за:*

1. Повърхностно подобряване на терена;
2. Подобряване състоянието на пасищата и мерите чрез торене;
3. Органично торене на площите;
4. Провеждане на борба с плевелите и агресивните и устойчиви растителни видове;
5. При необходимост подсяване на деградирани пасища и мери;
6. Основно подобряване на пасища и мери при ниско продуктивни естествени тревостои със силно влошен тревен състав;
7. Напояване на пасищата и мерите, където това е възможно;
8. Поддържане на пасищата и мерите чрез традиционните земеделски практики – паша и/или косене.

Чл.9. *Задължения на ползвателите на пасища, мери и ливади:*

1. Да заплащат в срок определения наем за ползване на пасища, мери и ливади;
2. Да използват предоставените им площи с пасища, мери и ливади, съгласно предназначението им;
3. Да спазват приетите от общинския съвет Правила и Годишен план за паша;
4. Да спазват установените ветеринарно-санитарни и хигиенни изисквания, както и екологични норми;
5. Да спазват противопожарните правила и фотосанитарни изисквания;
6. Да опазват съществуващите в площите с пасища, мери и ливади електропреносни, хидромелиоративни и други видове съоръжения, както и водоемите;
7. Да предпазват от ерозия, заблацияване, замърсяване, както и да не използват за пръскането им неразрешени препарати;
8. Да не отсичат съществуващите единични и групи дървета, без разрешение от ОБА гр.Първомай;
9. Да не допускат замърсяване на пасищата, мерите и ливадите с битови, строителни, производствени и други отпадъци;
10. При констатиране на заразни болести при животните, същите да не се допускат на паша, както и да се изпълняват указанията на специализираните ветеринарни органи;
11. Охраната на площите с пасища, мери и ливади е за сметка на Наемателите;
12. Ползвателите нямат право да преотстъпват ползването от тях пасища, мери и ливади на трети лица;
13. Да не се допуска навлизането на животните в обработваеми земеделски земи, а пашата им да се извършва само в определените за тяхното ползване пасища и ливади, придружени от пастира на стадото.
14. Да използват мерите и пасищата щадящо и да районира пашата с оглед на опазването им.
15. Да не разорават предоставените им пасища и мери и да не променят начина на трайно ползване.

16. Да опазват постоянно затревените площи в близост до гори от навлизане на дървесна и храстовидна растителност в тях.

Допълнителни разпоредби

§ 1. "Пасищни селскостопански животни" са:

а) едрите и дребните преживни селскостопански животни;

б) конете с официална идентификация в БАБХ съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/262 на Комисията от 17 февруари 2015г. за определяне на правила в съответствие с директиви 90/427/ЕИО и 2009/156/ЕО на Съвета по отношение на методите за идентификация на еднокопитни животни (Регламент за паспорт на еднокопитните животни) (ОВ, L 59/1 от 3 март 2015 г.), с изключение на конете с предназначение "за спорт".

§ 2. "Животновъден обект" е обект, регистриран по реда на Закона за ветеринарномедицинската дейност, в който постоянно се отглеждат пасищни селскостопански животни, с изключение на регистрирани обекти върху имоти с начин на трайно ползване пасища и мери.

§ 3. "Общо ползване", съгласно § 2д от ДР на ЗСПЗЗ, е традиционна практика на жителите от населеното място с дребни земеделски стопанства за пасищно животновъдство върху обществените мери и пасища, включително чрез образуване на едно или повече колективни стада.

§ 4. „Животинска единица”, съгласно § 2з от ДР на ЗСПЗЗ, е условна единица за приравняване на броя на различните видове и категории животни, както следва:

1. един кон над 6-месечна възраст, един бивол и едно говедо над двегодишна възраст се равнява на една животинска единица;

2. говедо или бивол на възраст от 6 месеца до две години се равнява на 0,6 от животинска единица;

3. една овца или една коза се равнява на 0,15 от животинска единица.